

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica

Materia	Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica			
Código	V51G110V01301			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Sánchez Santiago, Mónica Carmen			
Profesorado	Sánchez Santiago, Mónica Carmen			
Correo-e	monica.sanchezsantiago@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
Descrición xeral	Educación para a saúde en nenos e nenas de educación infantil			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.

B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
C16	Identificar trastornos no soño, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables	A1	B1	C15	D1
	A2	B2	C17	D2
	A3	B3	C18	D3
	A4	B4		D6
	A5	B5		D12
		B6		D13
		B7		D14
		B8		D15
		B11		
Identificar trastornos no soño, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual. Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos. Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.	A1	B1	C15	D1
	A2	B3	C16	D2
	A3	B4	C17	D3
	A4	B5	C18	D5
	A5	B8		D6
		B9		D7
		B10		D8
		B11		D9
		B12		D11
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21

Saber programar actividades e recursos didácticos para cada un dos aspectos relacionados coas capacidades anteriores.	A1	B2	C15	D1
	A2	B3		D2
	A3	B4		D3
	A4	B5		D5
	A5	B7		D6
		B8		D7
		B10		D8
		B11		D9
		B12		D11
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21
Saber avaliar as programacións realizadas, tendo en conta as directrices establecidas por la Xunta de Galicia para esta etapa educativa.	A1	B1	C15	D1
	A2	B2		D2
	A3	B3		D3
	A4	B4		D5
	A5	B5		D6
		B7		D7
		B8		D8
		B9		D9
		B10		D11
		B11		D12
		B12		D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21

Contidos	
Tema	
1. Concepto de saúde	Evolución histórica do concepto de saúde. Elementos que configuran o actual concepto de saúde. Determinantes da saúde. Conceptos básicos sobre saúde, promoción e educación para a saúde.
2. Aproximación ao concepto de Educación para a saúde(EpS)	Modelos en EpS. Promoción da saúde. Estratexias didácticas para promover a EpS na escola. Obxectivos da educación para a saúde. A educación para a saúde no contexto da escola. Razóns para incorporar a educación para a saúde no proxecto educativo dun centro. Niveis de actuación. Estratexias didácticas para promover a educación para a saúde .
3. Alimentación e consumo.	Características do crecemento infantil. Revisión de aspectos básicos do desenvolvemento dos nenos de 0-6 anos. Alimentación e nutrición. A pirámide alimentaria. A roda dos alimentos. Hábitos alimentarios saudables en nenos e nenas de 3 a 6 anos. Novos alimentos. Dieta equilibrada. Problemas asociados a unha mala alimentación(Obesidade, anorexia e bulimia) . Alimentación e consumo. Celíacos. Actividades diarias.
4. Educación afectivo-sexual	O sexo e la diferencia sexual. Quen debe educar en materia sexual.
5. Orientacións sobre o consumo de drogas	Identificación de sustancias e mecanismos de adicción. Alcohol, tabaco e outras drogas.
6. Outros temas relacionados coa saúde.	Hixiene e saúde. Accidentes infantís. Primeiros auxilios infantís.

7. Alumnado con necesidades especiais	Alerxia Asma Diabetes Altas capacidades Identificación de posibles intervencións de apoios educativos.
8. Contaminación e saúde	A contaminación do medio e a súa repercusión na saúde.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	20	40
Traballo tutelado	20	20	40
Presentación	8	10	18
Seminario	5	20	25
Debate	7	16	23
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Observación sistemática	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	EXPOSICIÓN POR PARTE DO DOCENTE DOS DISTINTOS CONTIDOS DA MATERIA. Co fin de mellorar o valor didáctico deste método expositivo, introducíranse elementos motivadores que inviten ao alumnado a participar, debater razoado e xerar un ambiente de aprendizaxe dinámico e aberto. Para que isto suceda, incorporáranse paralelamente os seguintes recursos didácticos e estratexias: exploración das ideas ou coñecementos previos do alumnado, proxección de materiais audiovisuais, comentarios de textos, animacións, etc.
Traballo tutelado	O alumnado, individualmente ou en grupo, elabora documentos ou actividades sobre diferentes temas da materia. Elaborar investigacións, informes, comentarios críticos sobre lecturas, presentacións, etc. Polo xeral é unha actividade autónoma que inclúe a busca e recollida de información, lectura e xestión de bibliografía e uso das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC). En xeral, o tema e o enfoque pode ser proposto polo alumnado, aínda que sempre é necesario o acordo previo co profesor. Os traballos poden ser individuais ou en grupo a criterio do profesor.
Presentación	EXPOSICIÓN POR PARTE DO ALUMNADO DE TRABALLOS PROPOSTOS POLO DOCENTE, TANTO INDIVIDUAIS COMO EN GRUPO, SOBRE TEMAS RELACIONADOS COA SAÚDE DOS NENOS E NENAS.
Seminario	Sesións presenciais realizadas polo alumno en pequenos grupos co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento das actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Debate	DEBATES SOBRE TEMAS DE ACTUALIDADE RELACIONADOS COA SAÚDE PROPOSTOS POLO DOCENTE

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Será realizado en tutorías individuais e/ou grupales sobre os contidos da materia, así como o apoio e orientación sobre as estratexias metodolóxicas e as actividades desenvolvidas na materia.
Traballo tutelado	O alumno, individualmente ou en grupo, elabora un documento sobre o tema da materia ou elabora seminarios, investigacións, informes, redaccións, lecturas de resumos, conferencias, etc. Polo xeral, é unha actividade autónoma do alumno ou do alumnado que inclúe a procura e recompilación de información, lectura e xestión da bibliografía, redacción.
Seminario	Será realizado en tutorías individuais e/ou grupales sobre os contidos da materia, así como o apoio e orientación sobre as estratexias metodolóxicas e as actividades desenvolvidas na materia.
Debate	Será realizado en utorías individuais e/ou grupales sobre os contidos da materia, así como o apoio e orientación sobre as estratexias metodolóxicas e as actividades desenvolvidas na materia.
Presentación	Será realizado en tutorías individuais e/ou grupales sobre os contidos da materia, así como o apoio e orientación sobre as estratexias metodolóxicas e as actividades desenvolvidas na materia.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballo tutelado	O alumno expón o resultado obtido na elaboración dun documento sobre o tema da materia. Valorarase a corrección lingüística así como a ortografía e a presentación.	40				D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Presentación	PRESENTACIÓN DOS TRABALLOS E RESOLUCIÓN DE PREGUNTAS REALIZADAS POLA PROFESORA.	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C15 C16 C17 C18	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Exame de preguntas obxectivas	Realización de probas individuais sobre contidos da materia	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C15 C16 C17 C18	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21

Observación sistemática	Avaliación continua a través do seguimento do alumno. Terase en conta a participación activa así como a actitude do alumno	20	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D2
			A3	B3	C17	D3
			A4	B4	C18	D5
			A5	B5		D6
				B6		D7
				B7		D8
				B8		D9
				B9		D11
				B10		D12
				B11		D13
				B12		D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21

Outros comentarios sobre a Avaliación

O cartón do alumnado entregárase ao docente nas primeiras dúas semanas de clase.

O sistema de avaliación pretende que o alumnado participe no seu proceso de aprendizaxe. En liñas xerais, buscarase unha AVALIACIÓN CONTINUA na que se teñan en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a súa participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e no seu resultado final. A cualificación final do sistema de avaliación continua será o resultado da suma das diferentes notas obtidas das actividades desenvolvidas, segundo as porcentaxes asignadas, segundo o estipulado no cadro anterior. Para aprobar a materia hai que superar os traballos e o exame por separado. Será necesario acadar unha nota mínima de aprobado (5 sobre 10) en cada un dos apartados establecidos no apartado de avaliación desta guía. Mentres non se supere o exame, non se sumarán as cualificacións dos traballos supervisados e dos traballos de clase. Os alumnos que non superen a materia na primeira convocatoria conservarán a nota daqueles traballos/actividades superados e deberán presentarse de novo ao exame e aos traballos/actividades non superados na segunda convocatoria. AVALIACIÓN EN 2ª CONVOCATORIA: De non superar a materia na 1ª convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo: Se es alumno/a que optou pola avaliación continua na 1ª convocatoria poderás realizar as actividades pendentes dunha avaliación positiva. No caso de ser alumno/a que non cumpriu o 80% mínimo de asistencia, que non se presentou ao exame ou que non obtivese unha avaliación positiva na 1ª convocatoria, deberá presentarse ao exame teórico/práctico (según corresponda).

AVALIACIÓN GLOBAL: Aqueles alumnos que non asistan a clase ou se ausenten a máis do 20% do total das clases impartidas (6 días, 12 horas) deberán acollerse ao sistema de avaliación global que se desenvolverá segundo o establecido nos artigos 19 e 21. do Regulamento de Avaliación, Cualificación e Calidade da Ensinanza e do Proceso Docente do Alumno, aprobado polo Claustro da UVigo, o 18 de abril de 2023. E será a túa responsabilidade coñecer os traballos e actividades desenvolvidas na clase. No caso de aceptar voluntariamente a avaliación global, o alumno disporá dun mes desde o inicio das clases, para poder facelo.

A asistencia só contará se se fai con aproveitamento. Calquera traballo copiado, plaxiado ou realizado pola IA será calificado con 0.

As datas de entrega serán inamovibles. A non asistencia do alumno á data, previamente pactada, para a/s exposición/é do traballo, será considerado unha falta grave, e non se poderá aprobar a materia sen habela levado a cabo. Os estudantes que non alcancen o aprobado no curso poden presentarse na segunda convocatoria (xullo), neste caso, deberán presentar un traballo, si non o realizou e realizar o exame.

As datas dos exames publicaranse no sitio web da escola. Non se modificarán as mesmas e en caso de ser aprobado o seu cambio pola xunta do centro, tras solicitude formal e escrita, o exame que se fará será oral. Ante a sospeita fundada de prácticas pouco éticas durante a realización da/s proba/s escrita/s, retirárase o exame e iso suporá o suspenso do alumno. O contacto co docente realizarase a través do correo do CEU e manténdose sempre, as normas de cortesía e o coidado da linguaxe empregada.

A actitude do alumno en clase debe ser correcta, tanto en actitude como en vestimenta. En caso de non ser así, non terán o dereito de asistir a clase.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Piédrola Gil, G., Del Rey Calero J., Domínguez Carmona M. et col, **Medicina Preventiva y Salud Pública**, 9ª ed, Masson-Salvat, (1991)

Urmeneta M., **Alumnado con problemas de salud**, Grao, 2010

Aranceta, J., **Como Hablar de Alimentacion y Salud a Los Ninos**, Nerea, 2012

Xunta de Galicia, **Decreto 150/2022, de 8 de septiembre, por el que se establece la ordenación y el currículo de la educación infantil en la Comunidad Autónoma de Galicia**, Xunta de Galicia, 2014

Bibliografía Complementaria

Hassink S., **Obesidad Infantil. Prevención, intervenciones y tratamiento en atención primaria**, Médica Panamericana S.A, 2010

Sarponen, Sari, **El sistema inmunitario por fin sale del armario**, Aliente, 2022

Sarponen, Sari, **¡ Es la microbiota idiota!**, Aliente, 2021

Bilbao, Álvaro, **El cerebro del niño explicado a los padres**, Plataforma, 2015

García, Marián, **El jamón de York no existe**, La esfera de los libros, 2021

Rojas Estapé, Marian, **Cómo hacer que te pasen cosas buenas**, S.L.U. Espasa, 2018

Aguiló, Alfonso, **Educación los sentimientos**, Palabra, 2019

Mora Márquez y Rubio García, **Educación para la salud y el consumo en la educación infantil**, Pirámide, 2019

Marqués Molías, Sáez Cárdenas y Guaiya Escolies, **Métodos y medios en promoción y educación para la salud**, Univeridad Oberta de Catalunya, 2004

XUNTA DE GALICIA, **Medrando sans**, 1ª Ed., Xunta de Galicia,

Rocamora Bonilla A., González Gil T., **El niño, la enfermedad y la familia.**, Madrid:PPC, 2009.

GUERRERO R, BARROSO O., **CUENTOS PARA EL DESARROLLO EMOCIONAL DESDE LA TEORÍA DEL APEGO.**, Marcombo, 2019

García Mulet O., **Crece como niños. Crece como niñas. La maduración integral de la masculinidad y feminidad en las primeras etapas de la vida**, 4ª Ed, Campomanes editores, 2022

Plans Colomé A., **Respetar mi sexualidad. Educar en un mundo hipersexualizado**, Nueva Eva, 2020

Recomendaciones
